

LUNDS
UNIVERSITET

Mellan relationer och paragrafer

En studie om socialt kapital på kommunal nivå i Sverige

Abstract

During the last decade of the twentieth century social capital experienced a boom in interest after one of the pioneers in the area, Robert D. Putnam, published his study on the subject: *Making Democracy work*. In his studies he suggests that there is a correlation between the amount of social capital in a state and the strength of its institutions, and as a consequence of this finding he has made way for further studies on the subject.

Based upon the theories of this correlation we set forth to study a relation that is similar in one sense, but dissimilar in others, namely the relation between social capital and the strength of the judicial review in Sweden.

Through our comparative, quantitative study on the subject we came to the conclusion that we found no clear correlation between our variables at the scale that the study was made. But we firmly believe that there is more to be learnt on the subject and thus see our study as a first step at attempting to understand a relation that is yet to be shed light upon.

Nyckelord: socialt kapital, social tillit, institutionell styrka, förvaltningsrätt, svenska kommuner.

Antal ord: 6504

Elfva Barrio och Robin Eliasson

Innehållsförteckning

1. INLEDNING.....	4
1.1 PROBLEMFÖRMULERING.....	4
1.2 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING.....	4
1.3 BAKGRUND: DEN SVENSKA FÖRVALTNINGSDOMSTOLEN.....	4
1.4 AVGRÄNSNINGAR.....	6
1.4.1 TIDSAVGRÄNSNING.....	6
1.4.2 AVGRÄNSNING AV FÖRVALTNINGSRÄTTEN.....	6
1.4.3 AVGRÄNSNING AV DET SOCIALA KAPITALET.....	7
2. TEORETISKT RAMVERK.....	8
2.1 TIDIGARE FORSKNING.....	8
2.2 SOCIALT KAPITAL.....	8
2.3 SOCIAL TILLIT.....	9
2.4 DET SOCIALA KAPITALET BETYDELSE FÖR INSTITUTIONERNA.....	9
2.5 SOCIALT KAPITAL I SVERIGE.....	10
3. FORSKNINGSDSIGN, METOD OCH OPERATIONALISERING.....	11
3.1 METOD.....	11
3.2 PROCESS OCH VAL AV FALL.....	12
3.2.1 FRAMSTÄLLET AV DATAN.....	12
3.2.2 VARIABLERNA.....	13
3.3 DEFINITIONER OCH OPERATIONALISERING.....	15
3.3.1 FÖRVALTNINGSDOMSTOL.....	15
3.3.2 FÖRVALTNINGSRÄTTEN OCH DESS STYRKA.....	15
3.3.3 FÖRVALTNINGSRÄTTSDISTRIKT.....	16
3.3.4 SOCIALT KAPITAL.....	16
3.4 MATERIAL.....	16
4. RESULTAT.....	17
4.1 ÖVERGRIPANDE RESULTAT.....	17
4.2 REDOVISNING AV VARIABLERNA.....	18
4.2.1 FÖRENINGSLIV.....	18
4.2.2 SOCIALT DELTAGANDE.....	19
4.2.3 VALDELTAGANDE.....	20
4.2.4 BEMÖTANDE.....	20
4.2.5 FÖRVALTNINGSRÄTTENS STYRKA.....	21

5. ANALYS.....	22
5.1 ANALYS AV ENSKILDA VARIABLER.....	22
5.1.1 IDROTTSFÖRENINGAR.....	22
5.1.2 SOCIALT DELTAGANDE.....	23
5.1.3 VALDELTAGANDE.....	24
5.1.4 BEMÖTANDE.....	24
5.2 GENERELL ANALYS.....	25
6. SLUTSATS.....	27
7. KÄLLFÖRTECKNING.....	28

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Omfattande studier om socialt kapital finns, bland annat, inom statsvetenskapen och har ökat sedan 1990-talet efter att Robert D. Putnam år 1993 publicerade sin banbrytande studie *Making democracy work*.

Att det finns en korrelation mellan graden av socialt kapital och hur väl fungerande en stats institutioner är har bevisats i en mängd studier. Inom detta inkluderas kopplingen mellan socialt kapital och rättsväsendet. Hur som helst saknas ett specifikt fokus på förvaltningsdomstolens position och hur denna påverkas av ett högt respektive lågt socialt kapital.

Forskningen om socialt kapital är omfattande på nationell och internationell nivå, men vi ser en brist på undersökningar på kommunal nivå i Sverige. Därför ämnar denna uppsats att fylla denna lucka i forskningen, då i vilken mån medborgaren överklagar myndigheters beslut kan anses vara relevant för området i fråga.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med den här uppsatsen är att studera om det finns en korrelation mellan graden av socialt kapital och förvaltningsdomstolens styrka med fokus på svenska kommuner.

Vår hypotes är att ett lågt socialt kapital - och därmed ett lågt förtroende för bland annat staten och dess institutioner - leder till ett ökat behov av maktodelning och, i sin tur, en stark förvaltningsdomstol.

Uppsatsen har utgångspunkt i följande frågeställning: *Finns det ett samband mellan graden av socialt kapital och förvaltningsdomstolens styrka?*

1.3 Bakgrund: den svenska förvaltningsdomstolen

I Sverige finns det två huvudsakliga domstolsområden; å ena sidan finner vi de domstolar som hanterar brotts- och tvistemål, alltså kammarrätten; och å andra sidan finner vi förvaltningsdomstolarna som hanterar resterande mål och vilka vi nedan ska fokusera på.

Den svenska förvaltningsdomstolens huvudsakliga syfte är att hantera mål som lyfts från individer eller företag mot olika myndigheter av diverse anledningar, där de vanligaste är överklaganden angående frågor om sjukpenning, skatt, försörjningsstöd, men även andra

frågor såsom innehavande av vapen, alkoholtillstånd och överklagandet av hanterandet av offentliga upphandlingar. Det är cirka 600 olika sorters mål som avgörs hos förvaltningsdomstolarna (här räknas även olika former av migrationsmål in, inom förvaltningsrätterna räknas dessa inte och de har istället cirka 500 olika typer av mål). Att poängtera är att alla de mål som hanteras inte handlar om missnöje, som fallet kan verka vara (Sveriges Domstolar 2017A).

Vissa förvaltningsdomstolar hanterar även migrationsmål, dessa rätter kallas i och med denna sortens mål för migrationsdomstolar och är således skilda från de ordinarie förvaltningsrätterna (Ibid.).

Precis som i de kammarrätter som hanterar brotts- och tvistemål går det även i förvaltningsrätterna att överklaga domslut till högre instanser, de två högre instanserna av förvaltningsrätt benämns kammarrätt som andra steg och sedan för högsta förvaltningsdomstolen som tredje och sista steg för överklagan. Att den sistnämnda åtar sig en överklagan tillhör dock ovanligheten (SCB 2017A).

Det som främst skiljer förvaltningsrätterna från de ordinarie domstolarna är att förvaltningsrätterna sällan har offentlig uppgörelse av mål, det vill säga, generellt sätt hanteras målen internt mellan de inblandade parterna. Processen tar sig formen av ett skriftligt förhandlande där individen i det första ledet skickar en överklagan till den myndighet de menar gjort sig skyldiga till en *missbedömning* av något slag. Myndigheten ser över överklagan och skickar sedan den i sin tur till förvaltningsrätten. Denna process upprepas till samtliga inblandade accepterar innehållet i överklagan och en ordentlig utredning har gjorts av frågan. Sedan, bakom lykta dörrar, hanteras överklagande av förvaltningsrätten där det är en juristdomare och tre nämndemän närvarande, det är *inte* en lekman¹ närvarande vid avgörandet av fallet, till skillnad till 'brottsdomstolarna' (Sveriges Domstolar 2017A).

I Sverige följer vi inte den maktdelningsprincip som är en vanlig företeelse i moderna parlamentariska stater idag, utan vi följer istället principen om *folksuveränitet* som går att ses i första kapitlet *Statsskickets grunder* 1 § regeringsformen (RF 2010:1408). Maktdelningen mellan regeringen och de rättsliga organen särskiljs snarare genom senare kapitel i RF.

Under *Förvaltningens självständighet* 12 kap. 2 § beskriver domstolsväsendets (med fleras) självständighet från regeringen genom att poängtera att "Ingen myndighet, inte heller riksdagen..." får ha någon som helst inverkan på hur olika förvaltningsmyndigheter beslutar i

---

¹ lekman av medellågtyska *lek* 'icke prästerlig', av medeltidslat. *la'icus* 'profan', 'oinvigd' - I kontexten, en person utan utbildning inom juridik/lag

en särskild fråga, detta preciseras ytterligare genom att detta inte får göras i mål som rör en “enskild eller mot en kommun eller som rör tillämpningen av lag” (RF 2010:1408).

Denna typ av lagstiftning tyder på att det existerar en tydlig maktindelning mellan regering och förvaltning och att förvaltningsrätternas självständighet är bred/omfattande till graden att den svenska regeringen inte har någonting att tillägga i beslutsfattandet.

Vårt fokus ligger däremot på förvaltningsrätternas styrka snarare än självständighet, detta på grund av att det inte bör existera skillnader mellan de olika rätterna på någon strukturell nivå och blir således ointressant att diskutera för syftet. Däremot är styrkan av förvaltningsrätterna, i form av individers brukande av rätterna, intressant då det visat sig att de brukas till olika nivå.

1.4 Avgränsningar

1.4.1 Tidsavgränsning

Datan vi använder är avgränsad till åren 2014-17 (utöver gällande förvaltningsrätternas styrka, där vi använder data från 2013-17 samt när det kommer till datan framtagen av World Values Survey från år 2009), detta på grund av att det är ett tidsspänn som är tillräckligt för att sammanställa en betryggande mängd data som säkerställer en legitimitet.

1.4.2 Avgränsning av förvaltningsrätten

Vi kommer inte att använda oss av de inkomna fall som handlar om utlännings- och medborgarskapsfrågor på bas av den ojämna fördelning av nykomna i Sverige vilket således resulterar i oproportionerlig fördelning av antalet fall i frågan.

Det existerar en skillnad mellan vad som benämns som förvaltningsrätt och förvaltningsdomstol. Det är den första av dessa som kommer behandlas, då det är inom förvaltningsdomstolarna som migrationsdomstolarna är inräknade.

Vi avgränsar oss även till att undersöka styrkan av förvaltningsrätterna, detta på grund av att självständigheten av rätten tycks vara irrelevant i frågan. Dels kan vi förutsätta att samtliga förvaltningsrätter i Sverige är av samma självständighet då självständighet snarare bygger på struktur än något annat, vilket regleras i diverse stadgar, till exempel i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar och regleras vidare i 14 § AFDL samt 12 kap. 2 § RF.

Styrkan å andra sidan bygger inte på liknande struktur utan styrkan blir mer flytande beroende på andra faktorer som, eventuellt, graden av socialt kapital.

1.4.3 Avgränsning av det sociala kapitalet

Putnam (1993) undersöker historiska faktorer som kan tänkas ha påverkat det sociala kapitalet och institutionernas styrka. För resultatets relevans väljer vi dock att avgränsa vår studie till nutida händelser utan att vidare gå in på vad som kan tänkas ligga bakom Sveriges möjliga variation i graden av socialt kapital på kommunal nivå.

2. Teoretiskt ramverk

Socialt kapital är det centrala begreppet i vår uppsats. Konceptet har studerats under en längre period inom olika vetenskaper och dess konceptualisering och operationalisering varierar markant inom dessa (Foley & Edwards 1998: 149). Socialt kapital bygger på en mängd olika faktorer som har definierats bland annat av Robert D. Putnam. Trots att vi i vår uppsats kommer att fokusera på det sociala kapitalets betydelse för institutionerna kommer vi nedan att kortare beskriva fenomenet i sin helhet för att ge en tydligare bild av uppsatsens utgångspunkt.

2.1 Tidigare forskning

För närvarande bedrivs ett projekt av Ersta Sköndal högskola [ESH] i Stockholm med syfte att hitta *variationer* och *trender* i tilliten på kommunal nivå i Sverige. Forskningen påbörjades år 2017, vilket innebär att resultaten ännu inte är tillgängliga (ESH 2017).

2.2 Socialt kapital

I *Making Democracy Work* undersökte Robert D. Putnam (1993) det sociala kapitalet i Italien. Regionala skillnader i den sociala tilliten visade sig vara markanta inom det italienska samhället och Putnam går i sin studie igenom olika faktorer som kan tänkas ha påverkat detta.

De norra regionerna i Italien njuter av en högre socioekonomisk status än vad de södra gör, vilket tycks gå hand i hand med institutionell styrka. Putnam (1993: 84-6) pekar, hur som helst, på samhällsgemenskapen - som en del av det sociala kapitalet - som orsaken till institutionernas varierande styrka. Denna gemenskap värderar Putnam (ibid.: 86-90) utifrån följande faktorer:

- *Samhällsengagemang*: innebär aktivt deltagande i offentliga angelägenheter,
- *Politisk jämlikhet*: medborgarskap i samhällsgemenskapen medför lika rättigheter och skyldigheter för alla.
- *Solidaritet, tillit och tolerans*: när ett samhälle präglas av ett högt socialt kapital är medborgarna hjälpsamma, respektfulla och har tillit till medmänniskor.
- *Föreningsliv och sociala strukturer av samarbete*: föreningslivet har positiva effekter på demokratins stabilitet då strukturer av samarbete och gemenskap implementeras

Dessa faktorer kommer att återkopplas till i senare delar av uppsatsen.

2.3 Social tillit

Vi väljer att ge 'social tillit' en egen avdelning i det teoretiska ramverket, då det är en central del av det sociala kapitalet och även ett fokus i vår undersökning, då vi studerar kopplingen mellan bland annat förtroende och förvaltningsrättens styrka. Nedan ska den sociala tillitens betydelse beskrivas.

I bästa fall, existerar social tillit mellan personer som aldrig träffats (Putnam 1993: 168-169), vilket är en väsentlig del av det sociala kapitalet och en pelare i en fungerande demokrati. I *Variifrån kommer det sociala kapitalet?* drar Bo Rothstein (1998) paralleller mellan mellanmänsklig tillit och tilliten till staten och de politiska institutionerna.

Rothsteins artikel utgår från en undersökning som SOM-institutet vid Göteborgs universitet bedrivit; en enkätundersökning med syfte att avgöra nivån av social tillit i Sverige 1996-7 (Rothstein 1998: 168). Resultatet i denna undersökning visar, som nämnt ovan, på ett samband mellan mellanmänsklig tillit och tillit mellan individ och politiska institutioner (Ibid.). Det starkaste sambandet kommer Rothstein fram till är sambandet mellan individen och de rättsliga organen.

Detta blir, som Rothstein skriver, märkligt då det är motsatsen som förväntades, nämligen att missnöje och lågt socialt kapital snarare skulle leda till en stark domstol och inte andra hållet. Det här besvaras dock genom en idé om mänskligt tänkande; närmare bestämt att alla tänker någorlunda lika när det kommer till institutioner som rättsväsenden. Om en effektiv domstol existerar, vars uppgift är att straffa bedrägligt beteende, kommer inte medborgare att vilja agera på ett sätt som skulle leda till bestraffning och blir således återhållsamma när det kommer till sådant beteende (Rothstein 1998: 169).

Detta stycke ger upphov till Rothsteins slutsats; "Stabila och förtroendeingivande rättsstatliga institutioner ger upphov till utökat mellanmedborgerligt förtroende som gör demokratin möjlig" (Rothstein 1998:170).

2.4 Det sociala kapitalets betydelse för institutionerna

I forskningen pekas det på att social tillit leder till att individen har ett större förtroende för sina demokratiska institutioner (Rothstein & Uslaner 2005: 41). Vikten av de genomförande institutionernas (det vill säga, polis, domstolar, et cetera) uppbyggnad kan tänkas vara relevant för diskussionen då Petterson och Lundåsen (2009: 162) menar att förtroendet för dessa kan ses som en måttstock för det sociala kapitalet inom ett samhälle; ett lågt förtroende för dessa kan tyckas visa på att medborgarna anser att uppgifter inom institutionerna inte fullgörs på ett

neutralt sätt. Exempelvis har regioner inom en och samma stat med höga grader av socialt kapital även bättre fungerande institutioner och lägre korruption (Rothstein & Uslander 2005: 41-2)

Ett partiskt och korrupt administrativt system samexisterar ofta med låga nivåer av socialt kapital. De genomförande institutionernas vikt i skapandet av generell tillit tycks vara stor, då förtroendet för, bland annat, domstolen – som institution som ska döma individer som agerar illegalt – kommer påverka hur medborgarnas förtroende för andra individer och för statens institutioner utformas. Om den dömande makten gör vad den ska, minskar sannolikheten för individen att agera lagstridigt (Rothstein & Stolle 2008: 445-6).

2.5 Socialt kapital i Sverige

Internationellt sett har Sverige ett avsevärt högt socialt kapital (se World Values Survey; Trägårdh 2009: 11-2), vilket kan tänkas ha påverkats av den svenska universella välfärdsstaten och, i synnerhet, avsaknaden av korruption (Rothstein & Uslander 2005: 43).

I Sverige ser vi en lång tradition av föreningsliv med en stark demokratisk organisering (Vogel et.al. 2003:75-7). Enligt Putnam (1993) är deltagandet i diverse föreningar direkt kopplat till skapandet av socialt kapital då *förtroende* bildas i detta samarbete och, i sin tur, en känsla av närhet till samhället i stort vilket genererar politiskt deltagande, inklusive kontakt med rättsliga organ (Teorell 2003: 62).

Hur som helst ställer sig exempelvis Rothstein och Kumlin (2001) emot att deltagande i frivilliga organisationer ökar den sociala tilliten. Istället, kan ett högt organisationsdeltagande snarare ses som en följd av ett fungerande samhälle med starka institutioner och, framförallt, som tidigare nämnt, avsaknaden av korruption (Rothstein & Kumlin 2001: 54).

3. Forskningsdesign, metod och operationalisering

3.1 Metod

Vår undersökning är en komparativ studie där vi undersöker fyra olika förvaltningsrättsdistrikt², undersökningen följer en *mest olika*-design (Esaiasson et al. 2012: 104) där vi genom kvantitativ analys försöker förklara ett samband. Vi utför en kvantitativ innehållsanalys av den förklarande sorten (Esaiasson et al. 2012: 197-200).

Vi har valt en mest olika-designen då den anses vara lämpligast på grund av den tids- samt omfångsmässiga restriktionen vi arbetar utifrån samt på grund av att vi endast behandlar deskriptiv statistik. Valet av denna design föreföll sig uppenbar genom att det bästa möjliga sättet för oss att ta oss an denna uppgift blev att ta de starkaste förvaltningsrätterna och sedan jämföra dessa med två svaga.

Vår hypotes om att det är det sociala kapitalet som avgör till vilken bredd förvaltningsrätterna används innebär även att vi motsätter oss andra teorier som försöker beskriva vad det är som avgör detta förhållande, vilket är en av de huvudsakliga anledningarna till att använda sig av en mest olika-design (Esaiasson et al. 2012: 104-6). Med detta sagt är vår uppsats följaktligen en *teorianvändande* sådan snarare än en *teoriprövande*, då vi använder oss av tidigare forskning kring socialt kapital för att försöka hitta och beskriva ett förhållande mellan förvaltningsrätt och socialt kapital och inte redan existerande teorier som beskriver detta förhållande. (Esaiasson et al. 2012: 88-9)

Vidare är vår undersökning av sorten *statistik analys* på *ordinalskala*. Ordinalskalan är den som används för att rangordna olika enheter utefter hur relationen mellan analysenheterna och variablerna ser ut (Esaiasson et al. 2012: 348-49). I vår undersökning använder vi oss av fyra olika variabler som jämförs med förvaltningsrätterna. Det skulle kunna anses vara missvisande att använda oss av ordinalskalan i detta fall (hade annars kunnat vara intervallskala), då denna skala är till för att hantera endast två variabler för att beskriva ett samband, men eftersom att våra valda variabler snarare är faktorer till "paraply-variabeln"

---

² Se avsnitt 3.3.3 för definition

socialt kapital som helhet blir de inte variabler som står på egna fötter utan till för att skapa en helhetsbild och således blir en och samma.

I vår studie är det intressanta centralmåttet *medelvärde*. Medelvärdet är det bästa centralmåttet att applicera på vår data då det ger ett mer exakt värde. En problematik som existerar med att använda medelvärde som mått är att vid fall av stor *standardavvikelse* kan siffrorna tappa legitimitet, på grund av medelvärdets känslighet för en högre standardavvikelse (Esaiasson et al. 2012: 353).

3.2 Process och val av fall

3.2.1 Framställandet av datan

Den komparativa studien vi genomför kommer att grundas i en kvantitativ metod bestående av samlandet av data samt undersökandet av denna på fyra olika förklarande variabler för socialt kapital. De fyra variablerna vi har valt att använda oss av är följande; *valdeltagande*; *socialt deltagande*; *individens upplevelse av myndigheternas bemötande*; samt *föreningsliv* i form av idrottsföreningar. Dessa valdes på grund av dess relevans samt tillgänglighet, då dessa under tidigare forskning har använts för att mäta socialt kapital och att datan fanns i den utsträckning vi ansedde krävdes för att ge en tillräcklig bas för studien.

Valet av vilka förvaltningsrätter som skulle jämföras var det första steget i denna process. För att avgöra vilka förvaltningsrätter vi skulle använda var vi tvungna att hämta statistik på antalet fall som har inkommit till vardera rätt. Denna data hittade vi genom Sveriges domstolars egna statistik. Efter detta ville vi dividera antalet fall genom antalet personer som bor i förvaltningsrättsdistriktet, vilket innebar att vi var tvungna att samla information på antalet människor som bor inom varje distrikt, det genomfördes genom Statistiska centralbyråns [SCB] siffror från 2017 på befolkningens mängd i kommunerna i Sverige (SCB 2017A). Efter att vi sammanställt antalet människor inom varje distrikt kunde vi sedan utföra ekvationen som nämns ovan. Detta gjorde vi för att få fram den exakta siffran på antalet fall som inkommit i distrikten i per capita.

Detta resulterade i att vi valde Jönköpings och Faluns förvaltningsrätter som de två svaga rätterna och Umeå samt Härnösands rätter som de två starka. Rätterna är skrivna i inbördes ordning där Jönköping har minst antal inkomna fall till rätten och Härnösand det största antalet.

Efter valet av förvaltningsrätter kom vi in på nästa steg i processen, närmare bestämt på insamlandet av data på de fyra olika variablerna som vi använder för att definiera nivån av socialt kapital.

Varje enskild variabel genomgick, i princip, samma process. De valdes på grund av dess koppling till det sociala kapitalet och tillgängligheten av statistik. Då socialt kapital inte har arbetats med i samma utsträckning på kommunal nivå som på andra är tillgången till data begränsad. Detta spelade en roll i valet av vilka variabler det är som valts, men innebär inte att valet av dessa är ogrundade.

När informationen om variabeln hade samlats in räknades det totala värdet av samtliga kommuners värde inom en förvaltningsrätt. När svarsdatan för varje enskilt värde hade samlats påbörjades vårt arbete med SPSS, för att snabbt och enkelt kunna hantera datan, bland annat för att kunna avgöra om det existerar något samband mellan de olika värdena och till sist mellan förvaltningsrätt och socialt kapital.

Detta genomförde vi genom att använda oss av SPSS deskriptiva analysverktyg, *descriptive* → *descriptives*. Detta gav oss datan för att själva lätt kunna jämföra de olika variablerna i de olika distrikten. Efter detta krävdes det endast en snabbare överblick av den framställda datan för att kunna avgöra hur dessa skulle rangordnas.

3.2.2 Variablerna

➤ *Förvaltningsrätternas styrka*

Förvaltningsrätternas styrka avgjorde vi genom att kolla på antalet invånare i varje kommun, slog sedan dessa samman för att få den totala summan av invånare inom ett förvaltningsrättsdistrikt (upprepades fyra gånger), denna statistik hämtade vi från SCB:s (2017A) befolkningsstatistik baserat på antalet från 31 december 2017.

Steget efter detta blev att ta den totala mängden fall som har hanterats av förvaltningsrätterna och dividera denna summa genom antalet invånare i distriktet. Detta gav oss svaret på antal mål *per capita*, för enkelhetens skull multiplicerade vi sedan denna siffra med 1000, och fick då fram det önskvärda talet.

➤ *Medborgarundersökning - Bemötande inom offentliga sektorn*

Datan för bemötandet inom de olika förvaltningsrättsdistrikten är hämtat från SCBs medborgarundersökningar åren 2014-17 (SCB 2017B). Samtliga kommuner deltog inte under en och samma undersökningstillfälle. Vi slog därför samman de olika värdena från de olika

undersökningstillfällena (2014, 2015 et cetera) för kommunerna, sedan dividera vi den totala summan av dessa med antalet undersökningstillfällen, vilket gav oss ett medelvärde för perioden 2014-17.

Frågorna i undersökningsenkäten är som följer; “Hur lätt är det att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?; hur blir du bemött när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?; [hur är] den service du får när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?; samt [har du] möjligheter att komma i kontakt med kommunens högre chefer?” Svaren på dessa frågor är av formen 1-10, där personen skulle rangordna till vilken grad de anser kommunen uppfylla dessa frågor (SCB 2017B).

➤ *Valdeltagande*

Vi har använt oss av siffror på valdeltagandet i kommunvalet 2014 i de olika förvaltningsrättsdistrikten. Vi valde att studera kommunalvalet istället för riksdagsvalet, då detta anses vara mer relevant för studiens syfte. Siffrorna är hämtade från SCBs undersökning 2014 (SCB 2014). Hanterandet av datan har inneburit en sammanslagning av samtliga kommuners procentuella valdeltagande inom de olika valdistrikten genom analysverktyget deskriptiva statistik.

➤ *Idrottsföreningars medlemmar*

Datan om idrottsföreningar är hämtad från riksidrottsförbundets statistik kring vilka föreningar som tilldelats ekonomiskt bistånd, det vill säga LOK-stödet, under våren 2017 (LOK 2017). Vi har exkluderat medlemmar under 17 år, då dessa inte anses vara relevanta för studien. Datan visar på antalet medlemmar inom varje förening, inom varje kommun, inom varje förvaltningsrättsdistrikt. Antalet medlemmar divideras sedan med antal befolkningsantal för förvaltningsrättsdistriktet. I vissa distrikt är det fler medlemmar i föreningar än det är medborgare i kommunen. Detta anser vi inte vara något problem.

➤ *Socialt deltagande*

Data om socialt deltagande har vi hämtat från en undersökning som bedrivits av folkhälsomyndigheten som publicerades i slutet av 2016 (Folkhälsomyndigheten 2016A). Det sociala deltagandet mäts genom deltagande i aktiviteter som följer; *studiecirkel/kurs på din arbetsplats; studiecirkel/kurs på din fritid; fackföreningsmöte; annat föreningsmöte;*

teater/bio; konstutställning; religiös sammankomst; sporttillställning; skrivit insändare i tidning/tidskrift; demonstration av något slag; offentlig tillställning (t.ex. nattklubb); danstillställning eller liknande; större släktsammankomst; privat fest hos någon; samt inget av ovanstående. Sedan mäts det genom ett procentuellt värde mellan 0-100 på hur många det är som deltagit i någon form av sådan aktivitet under de senaste tolv månaderna. Det är en urvalsundersökning på befolkning mellan 16-84 år (Folkhälsomyndigheten 2016B).

3.3 Definitioner och operationalisering

3.3.1 Förvaltningsdomstol

I Sverige har vi 12 stycken förvaltningsrätter vilket är den lägsta instansen av förvaltningsdomstol i Sverige och är denna instans som vi kommer att använda oss av under denna uppsats.

Förvaltningsrätterna är inte uppdelade efter län eller kommun utan personer från olika län och kommuner kan dela samma förvaltningsrätt. Det är även efter denna uppdelning som vi kommer att arbeta. Förvaltningsrätten är inriktad på att hantera mål mellan enskilda individer och olika myndigheter och blir således en stor mängd olika mål, närmare bestämt strax över 500 typer av mål (Sveriges Domstolar 2017B)

Målen delas upp i nio olika kategorier, dessa är som följer; skattemål; mål enligt socialtjänstlagen; socialförsäkringsmål; LVU-mål; LVM-mål; psykiatrimål, laglighetsprövning enligt kommunallagen; utlännings- och medborgarskapsmål; samt övriga mål. En del av dessa ter sig uppenbart vad som innefattas i dem, andra inte. LVU-mål innefattar kortfattat vård om unga och ofta om minderårigas vård utanför hemmet (Ibid.).

LVM-mål hanterar vård av missbrukare *i vissa fall*, närmare bestämt tvångsvård. Övriga mål innefattar en större mängd mål som saknar inbördes relation och blir ointressant att definiera men går att återfinna på Sveriges domstolar (Ibid.). Utlännings- och medborgarskapsmål kommer vi inte att hantera då dessa faller inom *förvaltningsdomstolarna* och inte inom *förvaltningsrätterna*.

3.3.2 Förvaltningsrätten och dess styrka

När vi diskuterar förvaltningsrätternas styrka syftar vi till hur flitigt de olika rätterna brukas av medborgare som bor i distriktet. Det som definierar huruvida en förvaltningsrätt är en stark

eller svag rätt är således hur många inkomna mål det är per 1000 capita i förvaltningsrätterna, inte hanterade eller avslutade fall.

3.3.3 Förvaltningsrättsdistrikt

Vi använder oss av ordet förvaltningsrättsdistrikt i uppsatsen, det definieras genom att det är det geografiska område som är avgränsat till varje enskild förvaltningsrätt. Det är därmed förvaltningsrätterna som avgör vilken geografisk yta det är som talas om (Se domkrets).

3.3.4 Socialt kapital

Vi operationaliserar graden av socialt kapital genom att använda oss av Putnams faktorer, som nämnts ovan i det teoretiska ramverket, vilka påverkar samhällsgemenskapen och därav det sociala kapitalet:

- *Samhällsengagemang* operationaliserar vi utifrån ‘socialt deltagande’;
- *Politisk jämlikhet* operationaliserar vi genom variablerna ‘bemötande’ och ‘valdeltagande’;
- *Solidaritet, tillit och tolerans* operationaliserar vi utifrån alla våra valda variabler, då vi, utifrån den teori vi ska använda oss av, anser att den täcks av allihopa. Framförallt tilliten är någonting som går att återfinna i samtliga av våra variabler och är även en av de tyngre delarna för att fånga det sociala kapitalet.
- *Föreningsliv och sociala strukturer av samarbete* operationaliserar vi genom att mäta antal medlemmar (17+) i friidrottsföreningar våren 2017 och därmed genom vår variabel “föreningsliv”.

3.4 Material

Det teoretiska ramverket grundas i väsentlig forskning kring socialt kapital och social tillit. Vi har använt oss av en rad olika tidskrifter och akademisk litteratur för att på det sättet försöka få en så omfattande beskrivning som möjligt.

I vårt resultat har vi utgått från relevant statistik, som hämtats från SCB och folkhälsomyndigheten.

4. Resultat

Vi har valt att dela upp resultatet i två avsnitt; först redovisas ett övergripande resultat vars syfte är att ge en helhetsbild av empirin. Därefter förklaras varje variabel enskilt.

4.1 Övergripande resultat

Härnösand (4)	1	2	1	1
Umeå (3)	1	2	2	2
Falun (2)	2	1	1	2
Jönköping (1)	2	1	2	1
	Val- deltagande	Socialt Deltagande	Bemötande	Föreningsliv

(På Y-axeln har vi förvaltningsrätterna som har rangordnats från 1-4 i ordning utefter hur starka rätterna har visat sig vara, där 1 är svagast upp till 4 som är starkast. På X-axeln ser vi de oberoende variablerna för det sociala kapitalet. Tabellen visar hur de olika förvaltningsrätterna kategoriserats som svaga (1) respektive starka (2) inom varje variabel.)

Ovanstående tabell bygger på den sammanställda datan som vi genom “descriptive statistics → descriptives” i SPSS har fått fram. Den ovanstående tabellen är en aning missvisande då det inom vissa av dessa variabler existerar endast marginella skillnader, dessa kommer redovisas nedan, och uppdelningen stark kontra svagt blir således problematiskt. Vi låter den kvarstå för att ge en bild av hur det ser ut mellan de olika förvaltningsrätterna översiktligt men bör inte ses som en slutgiltig bild av hur det ter sig.

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Befolkning.Falun	1	571765.00	571765.00	571765.000	.
För.Rätt.Falun	1	5462.00	5462.00	5462.0000	.
Befolkning.Jönköping	1	845730.00	845730.00	845730.000	.
För.Rätt.Jön	1	5998.00	5998.00	5998.0000	.
Befolkning.Umeå	1	268465.00	268465.00	268465.000	.
För.Rätt.Umeå	1	4201.00	4201.00	4201.0000	.
Befolkning.Härnösand	1	375783.00	375783.00	375783.000	.
För.Rätt.Härn	1	5177.00	5177.00	5177.0000	.
Valid N (listwise)	1				

(Tabell 1. Ovanstående tabell innehar två separata delar, "Befolkning.X" innebär den totala mängden invånare inom det angivna förvaltningsrättsdistriktet, "För.Rätt.X" står för totala andelen fall som inkommit till den angivna förvaltningsrätten (exklusive migrationsmål). Tabellen är uppdelad efter förvaltningsrätt.)

Denna tabell är i sig av mindre intresse att kolla på närmare och är snarare till för att på ett smidigt sätt redovisa för de siffror som sedan lett till senare tabell (Tabell 6.) som visar på på förvaltningsrättens styrka.

4.2 Redovisning av variablerna

Nedan redovisas resultaten från de olika variablerna.

4.2.1 Föreningsliv

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Idrottf.Falun.Antal	25	2246.00	270824.00	30257.9200	56538.2137
Idrottf.Här.Antal	15	1649.00	85219.00	18701.8000	24709.3453
Idrottf.Jön.Antal	36	1677.00	130393.00	19015.3056	25553.2098
Idrottf.Umeå.Antal	15	1067.00	149686.00	18241.6000	41239.8469
Valid N (listwise)	15				

(Tabell 2. För att få fram det önskade medelvärdet från denna tabell var vi tvungna att multiplicera medelvärdet (mean) med antalet kommuner, sedan dividera den totala summan med antalet människor som bor i förvaltningsrättsdistriktet. N=antal kommuner delaktiga i undersökningen.)

Från den data som har samlats i tabellen ovan har vi räknat ut den procentuella mängden föreningsmedlemmar per invånare i distriktet (detta genomfördes genom den uträkning som formulerats under tabellen). Resultatet av denna uträkning är som följer; Jönköping 80 %; Falun 132 %; Umeå 101 %; samt Härnösand med 74 % (följer inbördes ordningen: den svagaste förvaltningsrätten till den starkaste). Dessa siffror kan även divideras med 100 för att istället få fram föreningsmedlemmar per capita. Resultatet av detta blir per capita; Falun 1.32; Jönköping 0.8; Umeå 1.01; Härnösand 0.74.

4.2.2 Socialt deltagande

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
SocDel.Falun.Proc	25	19.70	36.70	30.0480	4.16785
SocDel.Jön.Proc	23	19.00	26.50	22.4783	1.89879
SocDel.Här.Proc	15	22.80	39.00	31.9200	6.14087
SocDel.Umeå.Proc	15	17.00	43.70	30.5467	6.75414
Valid N (listwise)	15				

(Tabell 3. Ovanstående tabell visar den samlade statistiken för de fyra olika förvaltningsrättsdistrikten gällande variabeln "Socialt Deltagande", som tidigare definierats tydligare. N=antal kommuner delaktiga i undersökningen.)

Det sociala deltagandet är en av de variabler som har gett störst utslag i variation och är följaktligen en av de mer intressanta att diskutera vidare i analysdelen. Som går att tyda i ovanstående tabell är det Jönköping som blir den intressanta förvaltningsrätten att diskutera i frågan då den i relation till de andra rätterna urskiljer sig.

4.2.3 Valdeltagande

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Valdel.Falun.Proc	25	79.90	86.67	83.2716	1.65641
Valdel.Jön.Proc	36	79.98	90.40	84.6203	2.05184
Valdel.Här.Proc	15	80.84	84.88	82.7693	1.31837
Valdel.Umeå.Proc	15	76.09	85.67	82.3913	2.34874
Valid N (listwise)	15				

(Tabell 4. Ovanstående tabell visar den samlade statistiken för de fyra olika förvaltningsrättsdistrikten gällande variabeln 'valdeltagande.' Medelvärden är graden av valdeltagande i varje förvaltningsrättsdistrikt. N=antal kommuner delaktiga i undersökningen.)

I enlighet med tabellen finner vi det högsta valdeltagandet i Jönköpings förvaltningsdistrikt (84.62 %). Umeås förvaltningsdistrikt har lägst valdeltagande (82.39 %) av de fyra fallen. Variationen mellan de olika förvaltningsrättsdistrikten är marginell, inget samband kan här fastställas.

4.2.4 Bemötande

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Bem.Falun	23	5.80	7.40	6.5543	0.32531
Bem.Här	14	6.20	6.90	6.5736	0.21893
Bem.Jön	34	6.10	7.30	6.5938	0.29224
Bem.Umeå	11	6.10	7.30	6.6973	0.31395
Valid N (listwise)	11				

(Tabell 5. Ovanstående tabell visar bemötandet inom de fyra olika förvaltningsrättsdistrikten. Ytterligare information om bemötande återfinns i tidigare kapitel. N=antal kommuner delaktiga i undersökningen)

Tabell 5 visar på de olika förvaltningsrätternas svar när det kommer till bemötandet inom kommunerna. Det svarta fåret i denna undersökning blir Umeås förvaltningsrättsdistrikt, som

utmärker sig från de andra. Detta gör den dock på en ringa nivå vilket leder oss till att anse att denna variabel blir av lägre intresse för senare diskussion.

4.2.5 Förvaltningsrättens styrka

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
För.Styrka.Jönköping	1	7.09	7.09	7.0900	.
För.Styrka.Falun	1	9.24	9.24	9.2400	.
För.Styrka.Umeå	1	15.64	15.64	15.6400	.
För.Styrka.Härnösand	1	19.28	19.28	19.2800	.
Valid N (listwise)	1				

(Tabell 6. För att få fram medelvärdet har vi inkluderat antal mål per förvaltningsrättsdistrikt under perioden 2013-2017 och sedan delat per antal invånare i respektive distrikt. Resultatet visar antal mål/1000 invånare. N=antal förvaltningsrättsdistrikt.)

Resultatet visar att Härnösands förvaltningsrättsdistrikt är den starkaste, med 19.28 mål/1000 invånare. Jönköpings förvaltningsrättsdistrikt är, enligt uppsatsens resultat, den svagaste med 7.09 mål/1000 invånare.

5. Analys

Analysen har delats upp i två avsnitt: först har varje variabel diskuteras enskilt, följt av en generell analys. Detta på grund av att vi anser att det kan vara av relevans att analysera varje enskild variabel för sig.

5.1 Analys av enskilda variabler

5.1.1 Idrottsföreningar

I Faluns fall finner vi den förväntade kopplingen i variabeln 'föreningsliv', vilket kan vara relevant för analysen. Alltså har en av de svaga förvaltningsrätterna höga värden i socialt kapital. Det höga värdet (cirka 1.3 föreningsmedlemmar per capita) kan inte förklaras genom att människor utanför förvaltningsrättsdistriktet deltar i Faluns föreningsliv, utan resultat visar snarare på att det är ett extra högt deltagande inom detta område. Därutöver har det starkaste förvaltningsrättsdistriktet, Härnösand, lägst deltagande.

Detta stödjer vår hypotes och skulle kunna tyda på ett eventuellt samband och kan, dessutom, kopplas till Putnams teori. Denna markanta skillnad i deltagande mellan ett svagt och ett starkt distrikt kan, utifrån det teoretiska ramverket, tyckas vara en relevant korrelation att i framtida forskning undersöka och diskutera, då föreningsliv är en markant indikator på socialt kapital. I enlighet med Putnams teori bildas *förtroende* i det samarbetet som sker inom föreningslivet. Hur som helst menar Putnam att ett högt värde inom denna variabel genererar ett högt politiskt deltagande, inklusive kontakt med rättsliga organ, vilket i denna studie tycks motbevisas, då korrelationen snarare är det motsatta.

Rothstein och Kumlin menar däremot, som nämnt i det teoretiska ramverket, att föreningsliv snarare är ett *symtom* av ett högt socialt kapital. Hur som helst tycks detta vara irrelevant för diskussionen, då vi inte studerar vad som *genererar* det sociala kapitalet utan snarare ämnar att hitta ett samband mellan tillit och styrka.

Avslutningsvis vill vi nämna att inkluderingen av andra typer av föreningar i resultatet hade varit av relevans för att finna ett mer precist samband.

5.1.2 Socialt deltagande

Falun, Härnösand och Umeå befinner sig på ungefär samma nivå. Jönköping har ett jämförelsevis mycket lägre socialt deltagande. Intressant att diskutera är huruvida storleken på förvaltningsrättsdistriktet är av intresse. Jönköping är det distrikt med högst antal kommuner som deltagit i denna undersökning men även det distrikt som har lägst standardavvikelse i variabeln, vilket innebär att det inte existerar någon omfattande variationsbredd, vilket i sin tur ökar variabelns legitimitet.

Det sociala deltagandet är ett av de mer intressanta måtten att kolla på när man ser till det sociala kapitalet. Socialt deltagande definieras genom ett antal olika frågor kopplat till mänsklig interaktion eller allmän samvaro människor sinsemellan. Således stämmer det väl överens med teorierna om social tillit, som i sin förlängning leder till socialt kapital, som bland annat Rothstein och Putnam menar.

Det förvaltningsrättsdistrikt som är av störst intresse att diskutera här är Jönköping som hade ett avsevärt lägre socialt deltagande i jämförelse med samtliga andra, som alla rörde sig kring de lägre nivåerna av 30 %, medans Jönköping hamnade på 22,47 %. Som vi ser har Jönköping enligt denna variabel ett lägre socialt kapital än de andra förvaltningsrättsdistrikten och bör enligt vår hypotes om relationen mellan socialt kapital och förvaltningsrätternas styrka innebära att Jönköping har en stark förvaltningsrätt. Men detta är inte fallet; Jönköping faller snarare in som en av de två svaga förvaltningsrätterna. Vad detta "dubbelnegativa" förhållande beror på är för oss oklart och är någonting som behöver undersökas vidare för att få klarhet. En djupare analys av området i fråga kan vara av intresse för att få förståelse, då det kan existera bakomliggande faktorer som kan vara av vikt.

Denna relation skulle kunna beskrivas med hjälp av Rothsteins undersökning från 1998, som visar att det i relationen mellan socialt kapital och de rättsliga institutionerna i en stat kan existera ett konstigt förhållande då människors inställning till de rättsliga organen på ett sätt blir avskilt från andra faktorer. Denna idé grundas i att undersökningen gav ett utslag som inte stämde överens med den generella uppfattningen för hur det sociala kapitalet/tilliten påverkar relationen mellan individ och statliga institutioner. Rothsteins undersökning gav utslaget att en hög mellanmänsklig tillit ledde till en stark domstol, och om det sociala kapitalet och förtroendet för domstolarna korrelerar på detta sätt kan det vara av betydelse även inom vårt forskningsområde.

Att poängtera är dock att Rothstein i sin undersökning diskuterar de allmänna kammarrätterna som hanterar brott- och tvistemål snarare än förvaltningsrätterna och går följaktligen inte att direkt översätta till vår undersökning, men är någonting som i senare forskning kan vara intressant att applicera på förvaltningsrätterna för att undersöka om detta “underliga” förhållande existerar även i detta fall.

5.1.3 Valdeltagande

Valdeltagandet är några procentenheter lägre i de starka förvaltningsrättsdistrikten, men skillnaden är inte av vikt och en slutsats kan därför inte dras utifrån detta.

Valdeltagande kan anses vara den beroende variabeln i studiet av socialt kapital. I och med att det är en stark koppling mellan dessa två har vi valt att inkludera variabeln som en del av socialt kapital. Trots att ett samband inte har funnits, anser vi att det är relevant att inkludera variabeln även i framtida forskning.

Valdeltagandet är högt i samtliga distrikt, vilket, utifrån det teoretiska ramverket, kan förklaras genom Sveriges generella höga värden av socialt kapital. Putnam ser tydliga paralleller mellan en hög mellanmännisklig tillit och ett högt valdeltagande, vilket kan förklara avsaknaden av variation inom denna variabel i vår studie.

5.1.4 Bemötande

Även i variabeln ‘bemötande’ saknar vi en betydelsefull variation mellan de olika förvaltningsrättsdistrikten och blir således, på grund av detta, trivialt att analysera i någon större omfattning.

Umeås förvaltningsrättsdistrikt - som ett av de starka distrikten - har högst värden i variabeln ‘bemötande’ (6.69), vilket skulle kunna tänkas ställas emot vår hypotes. Hur som helst är variationen obetydlig.

Värt att nämna här är att existerande teorier i ramverket beskriver en relation mellan ett högt socialt kapital och starka institutioner och att detta eventuellt hade kunnat beskriva varför denna variabel gav detta utslag.

Däremot kan denna diskussion vara av större intresse vid mer omfattande undersökningar, då fler fall skulle inkluderas och skulle därmed kunna ge en klarare bild av ett möjligt samband. Detta på grund av att marginella skillnader som vi ser i denna variabel blir av större intresse när omfånget av de testade förvaltningsrättsdistrikten ökar.

5.2 Generell analys

När vi kollar på samtliga variabler kan vi inte se en korrelation mellan en svag förvaltningsrätt och ett högt socialt kapital. Beroende på vilken variabel vi kollar på varierar graden i socialt kapital och därför kan vi inte med säkerhet avgöra vilket distrikt som har det högsta respektive lägsta sociala kapitalet. Som det nämns i det teoretiska ramverket har Sverige som stat ett avsevärt högt socialt kapital vilket, givetvis, bör ha i åtanke i denna studie, vilket även kan vara anledningen till att skillnaderna mellan de olika förvaltningsrättsdistrikt inte är avsevärda. Detta betyder att det krävs mer omfattande studier i ämnet, med en inklusion av fler analysenheter, för att kunna se ett eventuellt samband.

Som nämnt ovan, är variationen oväsentlig gällande variablerna 'valdeltagande' och 'bemötande'. Därför kan andra variabler, såsom 'föreningsliv', tyckas vara mer relevanta för en framtida undersökning på kommunal nivå inom en stat som, i sig, har ett högt socialt kapital.

Att vi inte hittar något samband skulle även kunna förklaras genom att den mellanmänniska tilliten, enligt Rothstein, leder till ett allomfattande och lika förhållningssätt gentemot rättsväsendet. Detta stärks ytterligare av Petterson och Lundåsen, som menar att förtroende för de genomförande institutionerna är av högt intresse för att studera socialt kapital.

Därför kan Sveriges generella höga värden av socialt kapital tyckas påverka individers syn på rättsväsendet positivt, och därmed leda till irrelevanta variationer i styrkan på förvaltningsrätten. Viktigt att poängtera är dock att den använda litteraturen behandlar rättsväsendet i sin helhet, utan något specifikt fokus på förvaltningsrätter. Framtida forskning bör fokusera på förvaltningsrätten, då denna kan tänkas vara ett mått på graden av missnöje i ett samhälle.

För övrigt bör en studie om socialt kapital på kommunal nivå i en stat med ett generellt högt socialt kapital eventuellt inkludera en rad andra variabler för att kunna få en så komplett bild som möjligt på variationerna i det sociala kapitalet. Exempelvis menar Putnam och Rothstein att socialt kapital går hand i hand med institutionell styrka. Förslagsvis kan framtida studier inkludera variabler som direkt kan kopplas till hur bra institutionerna på kommunal nivå fungerar för att på det sättet få en mer omfattande bild och hitta ett eventuellt samband mellan socialt kapital och förvaltningsrättens styrka.

Det kan även vara relevant att studera politiskt deltagande i samband med socialt kapital på kommunal nivå i Sverige, för att på det sättet få ett mer utförligt resultat och kunna dra en slutsats.

Kort sagt bör det nämnas att Putnam ser ett samband mellan socioekonomisk nivå och institutionell styrka. I framtida studier om socialt kapital på kommunal nivå kan socioekonomiska variationer tänkas vara relevanta att inkludera.

6. Slutsats

Vår undersökning resulterade i att vi inte kunde finna något klart samband mellan det sociala kapitalet och styrkan på förvaltningsrätterna.

Två av våra variabler, bemötandet och valdeltagandet, gav oss utslag som var av mindre variation mellan de olika förvaltningsrättsdistrikten och som tidigare diskuterats krävs det att en mer omfattande studie genomförs. I denna framtida studie skulle vi vilja se att ett medelvärde på det sociala kapitalet genomfördes, för att få en slutgiltig siffra som beskriver det sociala kapitalet inom varje enskilt distrikt. Detta skulle inte endast ge en tydlighet som förenklar och gör det mer tillgängligt, men att det genom ett medelvärde även skulle innebära att de variabler som saknar avsevärd variation skulle bli av större vikt om de slogs samman.

Även om dessa i vår undersökning inte blev av större intresse vill vi ändå understryka vikten av att använda sig av ett bredare spektrum av variabler för att förklara det sociala kapitalet. Detta på grund av begreppets natur, som i sig definieras genom en mängd olika underliggande variabler. Man behöver således se till de variabler som i sig själva inte ger ett stort utslag, men som tillsammans skapar det sociala kapitalet.

I de två resterande variablerna såg vi däremot en större variation mellan distrikten. De två variablerna socialt deltagande samt idrottsföreningar är även de två variabler som i vår undersökning är av störst intresse att diskutera då de kommer närmast till att fånga det sociala kapitalet (eller den sociala tilliten) som bland andra Putnam och Rothstein diskuterar i sin forskning. Att just dessa två gav ett större utslag är dels mindre förvånande, om man utgår från den tidigare forskningen, samtidigt som de är av större vikt för undersökningen och framtida undersökningar. Av detta menar vi att det följer att dessa två variabler bör återanvändas i framtiden som mått för socialt kapital.

Målet med uppsatsen, att hitta en korrelation mellan det sociala kapitalet och styrkan på förvaltningsrätterna, visade sig vara ouppnåeligt på denna nivå av uppsatsarbete, vilket enligt oss tyder på att det finns mycket mer att undersöka i området. Med detta sagt vill vi se vår uppsats som ett första steg i undersökandet av detta på den kommunala nivån och en ingång till vidare forskning på området. Framtida forskning kan i sin tur ge en klarhet i huruvida det faktiskt existerar ett samband, eller till och med en korrelation, mellan relationer och paragrafer.

7. Källförteckning

Ersta Sköndal Bräcke Högskola 2017. *Tillitens geografi*. Länk:

<http://www.esh.se/forskning/forskningsprojekt/2014-08-28-social-tillit-i-sverige---ett-forskningsprogram/tillitens-geografi.html> (hämtad: 2018-04-07)

Esaiasson, Peter; Gilljam, Mikael; Oscarsson, Henrik; och Wängerud, Lena 2012.

Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad. 4:e upplagan. Vällingby: Elanders Sverige AB.

Folkhälsomyndigheten 2016A. Database: *Socialt Deltagande*. Länk:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/datavisualisering/> (hämtad: 2018-05-06)

Folkhälsomyndigheten 2016B. *Syfte och bakgrund till frågorna i nationella folkhälsoenkäten*.

Länk: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/globalassets/statistik-uppfoljning/enkater-undersokningar/nationella-folkhalsoenkaten/syfte-bakgrund-fragorna-hlv.pdf> (hämtad: 2018-05-06)

LOK 2017. *Utbetalt LOK-stöd våren 2017*. Länk:

<http://www.svenskidrott.se/ekonomisktstod/lok-stod> (hämtad: 2018-05-06)

Pettersson, Thorleif och Lundåsen, Susanne 2009. I Trägårdh, Lars (red.). *Tillit i det moderna Sverige: den dumme svensken och andra mysterier. Tillit, medborgaranda och kommunpolitik* (sid. 147-192). SNS Förlag: Stockholm.

Putnam, Robert D. 1993. *Making democracy work: civic traditions in modern Italy*. 5:e upplagan. Princeton University Press: USA

Rothstein, Bo 1998. *Varifrån kommer det sociala kapitalet?* Socialvetenskaplig tidskrift. Vol. 5, Nr. 2-3, sid. 164-171.

Rothstein, Bo & Kumlin, Staffan 2001. I Holmberg, Sören och Weibull, Lennart (red.). Land, Du välsignade? *Demokrati, socialt kapital och förtroende* (sid. 49-62). Göteborgs universitet.

Rothstein, Bo & Stolle, Dietlind 2008. The State and Social Capital: An Institutional Theory of Generalized Trust. *Comparative Politics*, Vol. 40, No.4, pp. 441-459. City University of New York

Rothstein, Bo & Uslaner, Eric M 2005. *All for All: Equality, Corruption, and Social Trust*. World Politics, Vol. 54, No.1, pp. 41-71. The Johns Hopkins University Press.

SCB 2014. *Valdeltagande i kommunfullmäktigvalen 2014*. Länk:
<http://www.scb.se/me0105> (hämtad: 2018-05-06)

SCB 2017A. *Folkmängd i riket, län och kommuner 31 december 2017 och befolkningsförändringar 2017*. Länk:
<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/helarsstatistik--kommun-lan-och-riket/folkmangd-i-riket-lan-och-kommuner-31-december-2017-och-befolkningsforandringar-2017/> (hämtad: 2018-05-06)

SCB 2017B. *Medborgarundersökningen del b: Medborgarnas syn på kommunens verksamheter efter kommun och kön. År 2010 - 2017*. Länk:
http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_ME_ME0003/Medborgarenb/table/tableViewLayout1/?rxid=f45f90b6-7345-4877-ba25-9b43e6c6e299 (hämtad: 2018-05-06)

Sveriges domstolar 2017A. *Förvaltningsdomstolar*. 2017-11-07. Länk:
<http://www.domstol.se/Myndighetsbeslut/Mal-i-forvaltningsdomstol/> (hämtad: 2018-05-06)

Sveriges domstolar 2017B. *Förvaltningsrätt*. 2017-02-16. Länk: <http://domstol.se/Om-Sveriges-Domstolar/Domstolarna/Forvaltningsratt/> (hämtad: 2018-05-06)

Teorell, Jan 2003. Linking Social Capital to Political Participation: Voluntary Associations and Networks of Recruitment in Sweden. *Scandinavian Political Studies*, Vol. 26, No.1. Nordic Political Science Association.

Trägårdh, Lars 2009. I Trägårdh, Lars (red.). Tillit i det moderna Sverige: den dumme svensken och andra mysterier. *Inledning* (sid. 9-18). SNS Förlag: Stockholm.

Vogel, Joachim; Amnå, Erik; Munch, Ingrid; och Häll, Lars. Sociologisk Forskning, Vol. 40, No. 2, om Globalisering (2003), pp. 53-89 Published by: Sveriges Sociologförbund (Swedish Sociological Association)

World Values Survey 2009. Database: *Most people can be trusted* 2005-2009. Länk: <http://www.worldvaluessurvey.org/WVSOnline.jsp> (hämtad: 2018-05-08)